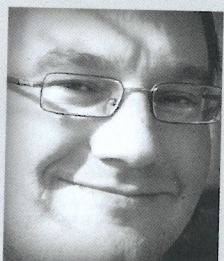

Hibridowé blondinë

TÓMK FÓPKA

Hibrida – cos, co je zesadzoné z dzélów, co do se nie pasëją. Znôta Wa tak cos? Chcemë wżac chòcle jãzëk. Kùli razów do ùrzãdowégò pòlszczégò wmiłk cëzë słówkò czë całò fraza... Czãsto a gãsto nasza, kaszëbskò.

– Mama, ja mialem tim autobusa jechane, jo. – Uważaj synku na te płyty, bo wyczapiasz nodzi... – Chodźkaj, pójdziemy nazad. Babcza cy da kuszka do oszmakania... – ùczëté we Wejrowie, czedé jem sedzòł na lówce. W pòwiatowëch miastach na Kaszëbach mòckò sã sromają gadac pò kaszëbskù. Nawetkã niedòwno jeden arcybiskùp przëgòdòł na òdpùsce w Swòrzewie jednëmù dzekanowi zez Wejrowa, że znò, ale nie ùziwò... A abepe nie znò i ùziwò. I dobrze. Lédze z bütna nas mùszã ùczëc kaszëbinië. Wstid!

Hibridã je téz blondina za kòlã czeru w àutole. Niedòwno czuł jem ò dwùch taczich, co sã pòd Kartuzama cygnãłé linkã. Leno że òbie sadłé do pierszégò àuta, a ten z tëlù w jednym sztóce je wëmiął... i pòlómòł nodzi chłopiskù na kòle... Pòdobno to w przepisach stoi, że w cygnionym àutole ni mòze nicht sedzec... Czë te dwie kùnczałé gdzie jaczé

szkòlè? Pewno nawetkã skùnczëlé, leno mëslec w nich nie nauczëlé, bò w pòlszczich szkòlach nié ò to jidze, leno cobë szkòlny mielë robòtã...

Do grëpë ni mògã zebrac téz pòlszczégò patriotë za grencã. Chùtczégò zòłwia. Chłopa karmiacégò piersã. Ksãdza z tescowã. Stréflów do sandalów. Zgnilégò Chińczika. Zmiartégò pralata i grëbégò sztuderë... Czësté hibridë mòmë tuwò: rozëmne dzejanié państwa, wszëté szkòlny-kaszëbiscë rozmiejã bez blãdów pisac pò naszémù, ùrzãdë robòtë pòmógają z robòtã, globalné òceplenié, chãtno płacã zusë a jiné sklòdci i pòdatci, wszëtczima Kaszëboma zalezi na kaszëbiznie – gòdają do dzecy pò kaszëbskù, eùropejskò ùnia je dobrò czë to, że Amèrikònie chçã pòkòju na swiece...

Za czim ne hibridë twòrzimë? Pewno temù, cobë barzi przëchòscëc, zachãcëc, zòchlëc. Chcemë wżac – maszina z hibridowim napãdã. Cekawò brzëmi, nié? Mòze jã kùpic? Sãsòd ni mò...

Procëmnoscë sã przëcygają. Ùdrzec cos na swòje òczë procëm nòtërze. Białka z wãsã... Przëzdrzimë sã, ale jo. Lédze kalëczny na rozëmnie i cele. Wzërajã na nich, żalujã, zdrok pasã i w dëchù sã ceszã, że nié jich to dotknãło... Nawetkã para-miònczi zrobijã, le że jich tv nie chce pòkòzac... Tak

samò, zlé kòmù sã krziwda stònie. Stanã lëdzëska chòc pò kòlana we flakach, cobë leno òbòczëc krew, jak chilò. Że jesz taczì zëje pò przëtórkù... To je wierrã mòcniészé òd nich...

A ùczëc cos procëm nòtërze... Tegò je wiele. Sygnie włączëc pierszë radio òd stronë. Trafic na zgòdno z nòtërã zaspiewóny zwãk – to je czëstò ruletka ze szczescym przëlómionò... A mùzycznëch hibridów wkòł skòpica. Glupi lud kùpi. A glëchi – jesz lepi...

Czedës na placu za przëwinë belë biti batugã, kòlama lómóny, przez kònie cygniony, kù reszce wiészóny czë jinak zabijóny. Lëdztwò slëpcowãło i ùczëlò sã, że nie je dobrze krac i mòrdowac. Dzys dnia rozmajité brejwiczi mògã zabijac całë karna i dostòwajã za to... wczasë. A lédze ni majã przez to leznoscë do òbiwatelszi naòczny ùczbë... Leno jednégò Jezësa rodzã i krziżëjã wcyg na nowò... Hibridã je polschi prawny system, gdzie lzi i lepi je bëc nierobijòszã, pijòkã, bankrutã, banditã, złodzejã, miec kwit na jakã niefulspròwnosc, wëszczërzac sã chëroma, niż dzejac, rozwijac sã, bógacëc i bëc ùczëwim òbiwatelã. A za czim? Kò państwo dò, òd państwa sã nòlezi. Państwo wëchòwie dzecë. Państwo pòmëśli za nas, niemé bidłãtka, chtërnyma leno do kùma trzeba dołòzëc, pòscelëc... i je wëdójëc.

SŁOWÓRZK

Dzël – czëść, **wmiłk** – wsiãka, **sã sromają** – wstydzã się, **kòto czeru** – kierownica, **zgnili** – leniwy, **prëchòscëc** – zachëcëc, **zòchlëc** – zwieść, **para-miònczi** – paraolimpiada; **chilò** – chlusta, **zwãk** – dźwięk, **slëpcowac** – gapić się, **brejwiczi** – (neol.) mogący czuc się bezkarni, **nierobijòsz** – bezrobotny, **wëszczërzac sã chëroma** – udowadniać swojã rzekomã niepetnosprawnosc, **kùm** – żłób.

OFICJALNA
STRONA
ZRZESZENIA
KASZUBSKO-POMORSKIEGO

www.kaszubi.pl
ZAPRASZAMY!

pomerania październik 2012